Է. ՏԱՐԻ — Թիւ 2,027 — Կ. ՊՈԼԻՍ, 1903 ՄԱՅԻՍ 20 — 2 ՅՈՒՆԻՍ — 6 ՌԻՊԻ ԻՒ ԷՎ", 1321 — 20 ՄԱՅԻՍ 1319 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Բիւզանդիոն

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ՕՐԱԳԻՐ ԵԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵԻ ԳԻՏԱԿԱՆ

یوزانتیون
امتیجه یومی وسیاسی غزته، صاحب نشریه سی
یوزانت کچیان
مطبعه دار، باب عالی جاده سی ۲۳-۲۵ نومرو لی
دائره مخصوصه ده در

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur - Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab-Ali Djaddéssi, № 23-25
CONSTANTINOPLE

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ՕՕՓՈՒՍԱՆ ԻԸ.

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓԵՆԵՐՈՒ, ԵՒՆ.

(Société anonyme Ottomane des Quais, Docks et Entrepôts de Constantinople.)

Այս Ընկերութիւն 1894 Յունիսին կազմուեցաւ, գործադրելու համար Կ. Պոլսոյ քարափանց արտօնութիւնը, որ 1308 բէ-պիէ-ներէր 4 թուականի Կայսերական Հրովարտակով տրուած էր Միչէլ Փաչայի, 80 տարուց պայմանաժամով: Այս Հրովարտակով կ'իրաւասուի—Ա.—Շինութիւններ ու չահագործումը քարափներու, Ոսկեղջիւրի երկու եզերքին վրայ ալ:—Բ.—Հաստատումը մաքսային մերձակոյսերու և ազատ համբարանոցներու, հոն դիզուած վաճառքներէն վրայ գրաւադրիր (warrant-ներ) հանելու առանձնաշնորհով:—Գ.—Հաստատումը տափարակ չոգեմակոյկներու, արտօնագրուած ահաճիաններէն մինչև եզերքէ եզերք թէ՛ ճամբորդ թէ ապրանք փոխադրելու համար:—Դ.—Հաստատումը թրամվէյներու՝ քարափներուն երկայնութեամբը:—Ե.—Վաճառումով չահագործումն այն հղկին որ ծովէն ցամաք վերածուած է և հանրային պաշտօնարաններու համար չէ յատկացուած:—Ընկերութիւնը պարտի Կառավարութեան վճարել իր չահագործումին խառն հասոյթէն 100/ին 10ը:

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆ է 23 միլիոն Ֆր., 46 հազար բաժնի վրայ, հատն 500 Ֆր.ի Այս 46,000էն 6,000ն՝ ամբողջովին վճարուած՝ տրուելիք Միչէլ փաչայի, իր ծախսերն ու մասնակցութիւնն համար, և մնացած 40 հազար բաժնին վրայ բաժնետէրերուն կողմէ վճարուեցաւ 50 %, այսինքն՝ 10 միլիոն Ֆր.: Արտօնատէր Միչէլ փաչային նաև տրուեցան 3,000 հիմնադրի բաժին՝ ստորև ցուցնած կերպով զոր չունէն բաժին առնելու համար:

1893 Օգոստ. 30ին բաժնետիրաց ընդհանուր ժողովն որոշեց հատն 500 Ֆր.ոց 24,000 պարտաթուղթ հանել, յորմէ տասն հազարը Կ. Պոլսոյ մէջ հանրային առուգրաւման մատուցուեցան 485 Ֆր.էն, և մնացածն ի դրապարակ հանուելու Բարիզ մէջ: Այս պարտաթուղթը կ'բերէն 5 % տոկոս, էկս առ կէս վճարելի Մայ. 1ին և Նոյ. 1ին, և 100ին 100ի հաշիւով հատուցանելի են 60 տարուան մէջ, 1896էն սկսեալ, տարեկան վիճակահանութեան միջոցաւ.

ՉՈՒՏ ՇԱՀԵՐԷՆ կ'առնուի.—Ա.—Վճարուած դրամագլխոյն վրայ 7 % բաժնետէրերուն իրենց տոկոս ու գլխավճար:—Մնացածէն կ'առնուի.—Բ.—5 % պահեստին համար:—Անկէ ետքը մնացածէն կ'առնուի.—Գ.—5 % Վարչական Խորհրդոյ անդամներուն:—Ի վերջոյ, մնացորդ զուտ չանը կ'բաժնուի հետեւեալ կերպով.—Դ. 50 %ը բաժնետէրերուն՝ որպէս չահաբաժին:—Ե.—50 %ն ալ յատկացուած է Միչէլ փաչայի տրուած 3,000 հիմնադրի բաժիններուն:

Ընկերութեան տարեշրջանը կ'հաշուուի Յունուար 1էն Դեկտ. 31: Ընդհանուր ժողովՙ Ապրիլին, առնուազն 25 հատ բաժնի տէր եղողներէ: Վարչական Խորհուրդը կ'քաղկանայ 5էն 10 անդամէ, իւրաքանչիւրն 50 բաժնի տէր, զոր չկրնայ վաճառել իր պաշտօնավարութեան միջոցին: Ընկերութեան հաշիւները չեն հրատարակուած: Թէև Կալաթիոյ հրապարակին վրայ գործ կ'ըլլայ պարտաթուղթերու մասին, բայց բաժնեթուղթերը Սակարանի պաշտօնական ցուցակին մէջ չեն մուծուած: Իւրաքանչիւր տարուոյ Դեկտ. 31ին հետեւեալ էր գինը պարտաթուղթերուն.—

	Ֆր.		Ֆր.
1896	433	1900	449
1897	460	1901	468
1898	455	1902	492
1899	478.50	1903 Մայ. 17	493

ՕՕՓՈՒՍԱՆ ԻԹ.

ՋՈՒՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
(Compagnie des Eaux de Constantinople.)

1874 Յունիս 9 թուակիր կայսերական Հրովարտակով մը, արտօնութիւն տրուեցաւ արտաղազափառ Բիւմիլ պէյի և Տարափագէտ Թէրմօ պէյի՝ քաղաք բերելու Տէրքօս լճին Ջուրը (Սեւ Ծովու եղերաց վրայ ի Դարա Պուրուն,) հասարակութեան վաճառելու համար ի Բերա, Գալաթիա, մայրաքաղաքին արեւմտեան եղերաց վրայ, ինչպէս և Վասիերի եւրոպական կողմին վրայ: Արտօնութեան պայմանաժամն էր 40 տարի: Բեամիլ պէյին մահէն ետքը, պայմանաժամն անցած, և Ընկերութիւնն անկարմ մնացած ըլլալով, 1877 Հոկտ. 6 թուակիր երկրորդ Հրովարտակ մը Թէրմօ պէյին չնորհեց միամիայ երկարաձգում մը նախնական արտօնութեան ի կիր արկման համար: Թէրմօ պէյ կազմեց անանուն ընկերութիւն մը, այժմկետեմբ հետեւեալ հասատատութեանց.—

Սօսիկէտ Ժէնէբալ սը լ'Անբռն Օգօման.—Պանք տը Քոնսթաթինօպլ.—Ի. սը Քամօսօս և Ընկ.—Օքընհայմ—Ապտերրահ և Ընկ.—Պանք տ'Էսքոմթ տը Բասի.—Պանք տը Բասի և տէ Բէլճ Պա.—Էքթրոսի եւ Ընկ.—Եւ ուրիշ մի քանի հրեական—գաղթական Տուներ, ընդ որս «Արտասահմանի համար Զարերու Ընդհանուր Ընկերութիւն» փրանսական մարմինը:

Պետական Խորհուրդը վաւերացուց Ընկերութեան կանոնագիրը, զոր արձանագրեց Վաճառականատեղւոյն և Հանրային չինութեանց Պաշտօնարանը 1882 Մայիս 4ին (Ն. Տ.):

Ի վերջոյ, 1887 Հոկտ. 3 թուակիր կայսերական երրորդ Հրովարտակ մը արտօնութեան պայմանաժամը բարձրացուց 40էն 75 տարիի, մինչդեռ ամբողջ տասը Ընկերութեան թէ՛ այն տեղերուն համար ուր Ջուր սկսած էր ծախել և թէ այն տեղերուն համար ուր ապագային կրնար ծախել, դրամի տուրքէ զերծ կացուց Ընկերութեան բաժնեթուղթերը, որք նախնական Պայմանագրով ենթակայ էին, պայմանաւ որ Ընկերութիւնը Ջուր բերէ նաև Պէյօղլու ու փոխուկ կիսատատները Տօնիմա Պիանքա Մարիայի, որ աղօթարանին վրայ հանած էր: Տօնիմա Պիանքա պատառատուն հաորը փակած էր հանդարտօրէն և բարձին վրայ գրած: Գլուխը ծռած էր ձեռքերուն վրայ և վշտաբեկ Աստուածամօր առջեւ, վառած կանթեղին տարտամ լոյսը նուրբ մանուածքն ճերմակութիւնին և պարանոցին վրայ ամիսփոսած ու սեղմուած առատ թուխ մազերուն սեւութիւնը միայն կ'լուսաւորէր: Աղջիկը բաւական ժամանակ այսպէս մնաց անշարժ, այնպէս որ ճերմակներ հագած այս դիմաստուերը փոքրիկ մատուռին ստուերին մէջ կարծես չադիր, այն մտախոհ երեւոյթով որ իրեն յատուկ էր: Բայց աստիճան մեծցած էր իր չուրջը, նախ մանիլային փոխուկ գոյն մը և յետոյ թուխ գոյն հագած, պարուրելով փոքրիկ խորանն և Ս. Կուսին պատկերը, որուն մէջ մնաց արծաթեայ ճառագայթաձև հօտն սուրբով: Աստուածամօր վշտահար դէմքը կ'չրջապատէր սեւնին առջեւ գրուած Բրբիտուի պատկերը, փաչերով պատկուած, և դէմքը, ձեռքերը, կուրծքը, կողերն արիւնոտ: Աստուծոյ կ'պարուէր նաև նուրբ ու փափուկ կիսաստուերը Տօնիմա Պիանքա Մարիայի, որ աղօթարանին վրայ հանած էր: Տօնիմա Պիանքա պատառատուն հաորը փակած էր հանդարտօրէն և բարձին վրայ գրած: Գլուխը ծռած էր ձեռքերուն վրայ և վշտաբեկ Աստուածամօր առջեւ, վառած կանթեղին տարտամ լոյսը նուրբ մանուածքն ճերմակութիւնին և պարանոցին վրայ ամիսփոսած ու սեղմուած առատ թուխ մազերուն սեւութիւնը միայն կ'լուսաւորէր: Աղջիկը բաւական ժամանակ այսպէս մնաց անշարժ, այնպէս որ ճերմակներ հագած այս դիմաստուերը փոքրիկ մատուռին ստուերին մէջ կարծես կոմս Ի. ար Քամօսօս, Ա. Բէսդէլ, Ժաք Սդէրն, Ալպէռ Թալամիէ, Տ'Օաննվիլ Կոմսը, Հարիէթ Պուտը, Ռ. Հօթինկէ:

Կ. Պոլսոյ Վարչական Խորհուրդին վերջին նախագահն էր Հասան Թէհմի փաչա: Անդամներն են Թէքիս պէյ, Լէոնիտաս Զարիֆի, Ի. Թէբենտաէդ:

Հաշուեքննիչք՝ Պաոօն Ռէյլ և Ա. Փէռա: Տնօրէն՝ Լ. Մէլիէ:

Ընթացք բաժնեթղթոց Դեկտ. 31ին.—

	Ֆր.		Ֆր.
1892	325	1897	320
93	346	98	299
94	396	99	295
95	390	900	260
96	340	901	246
		902	259
		903 Յնւ. 1	263

Տարեշրջան՝ Յնվր. 1.—Դեկտ. 31: Ընդհ. Ժողով՝ Յունիսին, 25 բաժնի տէր եղողներէն: Վաքֆ. Խորհուրդ՝ 12 անդամէ առ առաւելն, իւրաքանչիւրն 50 անվաճառելի բաժնով:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԼԵՀԵՐՆ ՀԱՅ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՀՈՎ. ԱՆԻՈՅՆ ՆԵՐՔԻՆ

Տիվիսէ կ'գրէն.—«Մեր ընթերցողներին արդէն յայտնի է, որ Ամերիկա քանկող Լիհերը, իսպառ հեռանալով Հռովմի եկեղեցւոյ հետ հաղորդակցութիւնից, ցանկացած կազմել իրանց համար ինքնատուր եկեղեցի եւ դիմելով Հայրապետին, խնդրեցին ձեռնադրել իրանց համար եպիսկոպոս: Հայրապետն առաջարկել էր կանչելու որոշ իրանց հոգեւոր չարտերիցները Մայր Աթոռն հետ, որից պիտի սպասեն ցանկացած չնորհը:

Այժմ, ինչպէս տեղեկանում ենք, Լիհանցիները դիմել են կաթողիկոսին մի պաշտօնագրով, հաստատած ամերիկեան քաղաքական իշխանութեան կողմից, որի մէջ ասում են, թէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների Փօլտաղիք հատաքուելով Պենսիլվանիոյ Սկրանտօն քաղաքը 1903 թ. Հոկտ. 16ին՝ որոշեցին.

Ա. Նորին Սրբութիւն Հայոց Կաթողիկոսի հոգեւոր գերիշխանութիւնը ճանաչել գլուխ Առաքելական Եկեղեցւոյ, փոխանակ Հռոմի Պապի, որի հետ նոցա ամէն կապը լուծուած է վից տարւոց ի վեր:

Բ. Ազատել Ն. Ս. Օ. Հայոց Կաթողիկոսին, որ հանի վերապատուելի Ֆրանսուա Հոգսերին ձեռնադրել եպիսկոպոս Պօլծաց (Լիհայ) ազգային եկեղեցու Ամերիկայում, (այսուհետ բացառում են իրանց եկեղեցու դատաւորութիւնն և ուղեցուցում են որ իրանց եկեղեցու բոլոր պաշտամունքը պիտի լինի ազգային լեզուով և ոչ լատին բարբառով):

Եւ փափաքում են, որ այսուհետեւ իրանց եպիսկոպոսներին ընտրուին իրանց քահանաներից և հաւատացեալներից և հաստատուին Հայոց Հայրապետի Սուրբ Օծմամբ: Նոցա քահանայք այսուհետեւ Ս. Պատարագին կ'յիշատակին նախ՝ Ս. Աթոռ քրիստական եկեղեցու գլուխ Հայոց Կաթողիկոսին, երկրորդ՝ իրանց Պօլծ եպիսկոպոսին. ի վերայ այսր ամենայնի աշխարհն չորս կողմ սփռուած բոլոր Պօլծացիներին: Եւ արդ, գրում են նոքա, ի վտահութիւնս դարձնելով մեր աչքերն առ Ձերդ Սրբութիւն՝ խոնարհաբար աղաչում ենք առնուլ մեզ Ձեր հովանաւորութեան տակ և աջակից լինել մեզ քարոյապէս ձեռնադրելով մեր ընտրած միանաւոր Հոգեւորին եպիսկոպոս:

Վերջապէս խոստանում են հաստատուն մնալ Ս. Թրոց հաւատի եւ եկեղեցւոյ աւանդութեանց մէջ, որ առաջին դարերից հասել է մեզ, և իրանց կեանքում ցոյց կ'տան, որ Հայ. եկեղեցուց ստացած այդ չնորհն ընդունային չի անցնի.»

ԳԻՒՏ Ա. ՔՀ. ԱՂԱՆԵԱՆՑ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ ԿՈՎԿԱՍԷՆ

ՏԳՂՈՅ Մ յս. 11

Պարբէ կ'գրեն մեզ.—Բագուի վերջին ամենահետաքրքիր և ուշագրաւ իրադէրներից Քէկը.—Բալախանայի Զաբօմտա կոչուած հանքամասերի արհեստաւորների կառավարիչ ինժիներ—աներնիկ Մ. Օա. Բալախիթարեանցի սպանութեան լուրն է:

Անցեալ չաբաթ հանգուցեալը արձակել է իր իրաւասութեան տակ գտնուած Մանթաշեանցի արհեստաւորներից երկու հատարակ փականագործ ատակիրների. վերջիններս գրգռուած նրա անտեղի ազրարքից, երկոսեան դէմ դիմում են նրան և յայտնում.«Քէնչո՞ւ իրենց մի կտոր հացից զրկում էք», հանգուցեալը յայտնում է որ նրանց կերպարանքը իրենց դուր չի գալիս: Ցուցուած այս անյարմար դատաւորութեան—պատասխանները դէռ 20ը չրջացած, յարձակումն են և չարաչար կերպով մահացնում ինժիներին եւ անձամբ դնալով յայտնում ատրկանութեան եղած անցքի մասին: Այս կարծեմ առաջին դէպքն է նաեւթային ապրարում որ «հացի խնդրի» համար յանգուած պատահիները սպանում են մանագէտ մարդու, բարձրադոյն կըրթութիւն ստացած Բալախիթարեանցին: Ցուզմունքը մեծ էր, և ո՛չ փոքր՝ ցաւը: Այն դէպքը ցոյց է տալիս թէ մեր մասնագէտ կրթուածները ի՛նչպիսի դերը են տալիս իրենց դէպ ի հասարակ ծառայող դասակարգը, որ պատահիները այդպիսի մի ծանր քայլ են անում: Այս մի օրինակը մեզ ցոյց է ի զգուշութիւն նախկին գաղափարական ուսանողների—իսկ այժմ ծայրայեղ մանթապատիս ինժիներներին: Ափսոս են որ այս առաջին անգամը չէ, ուրիշ անգամ էլ լինելու Բալախիթարեանցին վրայ սպանութեան փորձ է կատարուել, բայց անյաջող:

Մանթաշեանցի փիրման (Տուէնն) աչխատանքն ամէն կերպ պատրաստուեր ցոյց տալ հանգստացեալի անչնչացած վիճակին. հրաւիրուեցան չատ քահանաներ Բալախանի, հոգեհանգիստներ կատարելու, մինչև անգամ առաջարկուեց քահանաներին դամբանական խօսել, բայց բանական քահանաները հրաժարուեցան—չատ անչարմար համարանդնելով գանելով սպանութիւնը: Իսկ Տէր—Ոսկանեանց քահանան չանձն առաւ խօսել—և մի քանի խօսք և քննադատութեան անարժան խօսքեր ասաց Մանթաշեանցը 35,000 ր. խոստացաւ հանգուցեալի ընտանիքին:

*** Մէսրէնյ Հայեբը.— Իրկուընկի նահանգի (Սիբիր) Ալէքսանդրովսկի գիւղի կեդրոնական ժամասիկը բանտի Հայ բանտարկեալներէ սարքուած է մի սրտառուչ նամակ, որով նրանք չնորհակալութիւն են յայտնում իրենց հայրենի եկեղեցական գործիր ուղարկողներին: Այդ նամակին հետ միասին ստացել ենք նաեւ նոյն բանտի տեսուչ Գ. Ի. Լատոպկևիչի մի նամակը, որով նա սրտագրաւ բարեխիղճ ձայնակցում է իր իմացքին յանձնուած Հայ տարագրեալներին: Պ. Լատոպկևիչը չեղծում է այն հանգամանքը, որ չնորհիւ Հայ բարի մարդկանց այդ ձեւի նուիրատուութեան քանտարկեալներն ընթերցանութեան միջոցով պահպանում են հոգեւոր կապն իրենց եկեղեցւոյն հետ: Ահա մի գեղեցիկ ապրի մեր Հայ հեղինակների, հրատարակիչների և առ հասարակ Հայ մարդկանց համար—մեծաւոր մնալով մասնակարգիչ Սիբիրի Հայ բանտարկեալներին: Նրանք, որոնք կ'կամենային հայրէն բարոյական հրատարակութիւններ ուղարկել չկրնալ բանտարկեալներին, կրնան նոյն տեղը ղրկել:

*** Երկ, Մայիս 8ին, Ռուկոզ Տըլդիսի քաղաքագլուխ իշխ. Ն. Վ. Երեկոնաթաղուկ Արզուխեանը քաղաքի մեծ պատգամաւորների հետ Պետերբուրգի հիմնադրութեան 200 ամեայ յոբելեանի հանդէսներին մասնակցելու համար: Օգտուելով այդ հանդամանքից, քաղաքագլուխը Պետերբուրգում պիտի միջնորդի քաղաքի մի քանի գործերի, ի միջի այլոց, Տիվլիսում պոլիսեհիմնիրում բանալու խնդրի վերաբերմամբ:

«—Թիֆլիսի Քաղաքային Խորհուրդը Մայիսի 5ի նիստին որոշեց Պետերբուրգի հիմնադրութեան 200 ամեակի առթիւ մի թաղտառար պահել Պետրոս Մեծի անուան Պետերբուրգի բարձրադոյն դպրոցներից մէկում, 200 ր. սալ ժողովրդական ընթերցումներ սարքոյ յանձնաժողովին քաղաքի բնակչութիւնը ծանօթացնելու համար Պետերբուրգի հիմնադրութեան հետ և մի պատգամաւորութիւն ուղարկել Պետերբուրգ յոբելեանական հանդէսներին մասնակցելու համար: Նոյն նիստում ընտրուեցին հետեւեալ անձերն երթեւ պատգամաւորութեան անդամներ. քաղաքագլուխ իշխան Ն. Վ. Երեկոնաթաղուկ Արզուխեան և իրաւաբաններ Ց. Ե. Փաարեան և Ց. Ֆ. Տիգրանեան: Ճանապարհ կ'ելան ամսոյս 7ին:

*** Ախալցխայից գրում են.— «Կիրակի, Մայիսի 4ին, քաղաքային վարչութեան դահլիճում կայացաւ Թատերասէրների ժողով քաղաքիս ազգ. Պ. Գ. Մովսէսեանի նախագահութեամբ: Ժողովի նպատակն էր հիմնել Ախալցխայում դրամատիկական ընկերութիւն՝ Նոր—Նախիջևանի համանուն ընկերութեան նման և հակաքոռոլական ընկերութիւն՝ Տիվլիսի համանուն ընկերութեան նման: Ներկայ էին 23 հոգի: Ժողովը ծանօթացաւ Նոր—Նախիջևանի դրամատիկական և Տիվլիսի հակաքոռոլական ընկերութեանց կանոնադրութիւնների հետ և որոշեց Ախալցխայի համար ընդունել երկուսն էս գրեթէ առանց փոփոխութեան: Հակաքոռոլական ընկերութեան վերաբերմամբ ժողովը ցանկութիւն յայտնեց նախ խմբուել, թէ Տըփլիսի ընկերութիւնն արդիօք իրաւունք ունի գաստառներում ճիւղեր բանալու. եթէ ունի ապա այդպիսի մի ճիւղ բանալ Ախալցխայում, իսկ եթէ ոչ—գնալ ընկերութիւնն հիմնել Ախալցխայում: Ինչ վերաբերում է դրամատիկական ընկերութեան, դրա նպատակը պիտի լինի՝ կրթել ժողովրդի գեղարուեստական ճաշակը և ներկայացումների մուտքերով նպաստել քաղաքիս օգտութեան կարօտ բարեսիրատես հաստատութիւններին:

Ժողովի որոշումները իրագործելու համար ընտրուեց մի յանձնաժողով բաղկացած 7 հոգուց, որոնք են՝ քաղ. ատաղ Պ. Դ. Մովսիսեան, հաշտարար միջնորդ Պ. Կիպրիեց, քաղ. դպրոցի տեսուչ Պ. Կիկոձէ, նոտար Պ. Գ. Բրուսեանն, քաղ. բժ. Պ. Յ. Այվազեան, իշխ. Բուռմանեան և Պ. Գ. Զաթեպլաչեան:

*** Ղզլարխչախից (Կարսի վիճակ) գրում են.— Կարսի փոխանորդ Կիւրեղ վարդապետը գալով տեղս, ժողով գումարեց եկեղեցւում և յորդորից ժողովրդին գլուխ բերել նոր եկեղեցու չինութիւնը: Հայր փոխանորդին ուղեկցում էր գործակալ Սահակեանցը քահ. Պապասեան, որը երկու օր այստեղ մնալուց յետոյ փոխանորդի պատուէրով գնաց Տայլար՝ կարգելի Մանուկ Բաղդասարեանի կայքերը ատկնականի միջոցով հեռացնելու վանքապատկան հողից: Մանուկ Բաղդասարեանն երկու տարի ձրի օգտուում էր այդ հողից: Դործակալին յայտնուեց հեռացնել այդ տեղից ինչպէս նախկին կալատուներն, նոյնպէս և վերաբնակողներին:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԶԲՕՍԱՆՔՆԵՐԸ

Իճառիէի Նեբս.— Երէօն. վարժարանին ուսուցչական ժողովներու նոր չրջանն սկսաւ ներկայ ամսոյս սկիզբը: Առաջին նիստին համար նախապէս որոշուած էր հետեւեալ օրակարգն և դասատրական ուսուցիչներուն հաղորդուած էր ի պատրաստութիւն: Ա. Իրչ կոքէ օքտոպոսինեներ կ'ընծայէ ղեռահասը մանուկներու:—Բ. Իրչ պայմաններու մէջ ընծայութիւնը կրնայ վտանգաւոր ըլլալ ուսումնական և պիտի նուազեցնէ զինքն ու ձեռքերուը լրագիրը ճմրթկելով:

Տիկին ՄԱԹԻԼՏ ՍԻՐԱՕ

Թրքէ. ԺՒՐԱՅՐ ԵՒՐԱԿԱՑԻ (Շար.)

ԲԱԽՏԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ՉՈՒՀԵՐԸ (23)

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ ԻՏԱԼԵԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Բ

Ամէնքնային օրօրոցը տարուած էր ամառանոցին սենեակը: Այր ու կին առանձին էին: Կարծես թէ յոգնութիւնն համր բրած էր զանոնք: Մակայն իր կնոջ մտածմունքով, Ձէզարէ տեսաւ որ արցունքի խոչոր կաթիլներ կ'հոսէին անոր այտերէն վար: Լուռիկէլա Ֆրալա կ'արտասուէր լուիկ մնջիկ:— Ի՞նչ ունիս, ի՞նչ ունիս, հարցուց Ձէզարէ ողջագուրելով զայն և ինք ալ դողալով յուզմունքէն:

—Ոչինչ, բաւ Լուիզէլլա թերատուելուին լուռութեան մէջ արտասուելով միչտ:

Գ.

Քանդակազարդ թուխ փայտէ հին աղօթարանին վրայ երկրպագած, արմունկները թաւիչէ բարձերուն կրթնցուցած, գլուխը թեթեւապես հակած և երեսը ձեռքերուն մէջ ծածկած, Տօնիմա Պիանքա—Մարիա Ռալալքանդի կարծես կ'խոհար, աղօթելէ եաքը: Ծորչոյի իրիկնամուտի լոյսը մանուածոյ մատուռիկը լուսաւորեց, ապչիկը չարունակած էր նմանապէս ծխասեաւ Քրիստոսի մէկ գլուխը կարդալ ուշադրութեամբ մը, մանր կարմիր գոյն կարմիր մազերով, ինչպէս նաեւ ամբողջ մարմինը ծածկող երեսկոյտը, արծաթեայ ոլորումի ֆէշենները (*), որք կ'ծածանէին իրը միտակ զարդեր, ոսկեզօծ փայտէ փոքրիկ դուռն որ կ'փակէր Հաղորդութեան տապանակը: Ո՛րքան կիսաձեր կ'երեւար նաեւ վշտահար Մօր արձանը: Ոսկի քանուածքներով սեւ մետաքսէ չրջազգեստը, ճերմակ պաղիտէ վանական ծածկոյ լանջաոցով, և սիրտը ծակող եօթն ճառագայթաձեւ դաշոյններով վարդագոյն կճակիերով չաղախէ փոքրիկ ձեռքերը, որք ժանեակներով յօրինուած թաչկիկակ մը կ'ամրէին,—այս ամէնը, ինչպէս նաեւ Բրիստոսի փայտէ և կճակիերով չաղախէ փշագեակ պսակերը, քնական մեծութեամբ, ողորմելի կ'երեւէին, ինչպէս նոյն ինքն մինոլորտը: Ի զուր խորանին առջեւ, քանդակազարդ փայտէ երկու աղօթարաններ ծոբշոգայի Մարքիզ Բալալքանդիներու ծոմմանդոյն կ'կրէին: Ի զուր թաւչեայ երկու բարձեր դրուած էին այն աղօթարաններուն վրայ: Մատուռը գոյնեալ կ'պահէր իր պաղ ու ողորմելի երեւոյթը, իր ժպտունքները, իր փայլատ ու ժանգոտ մետաղները, իր որդնակեր տախտակներուն հազար ծակերը, մանր կարմիր գոյն կաղիէ կազմուած խորհրդատուրը, արծաթեայ ոլորումի ֆէշենները (*), որք կ'ծածանէին իրը միտակ զարդեր, ոսկեզօծ փայտէ փոքրիկ դուռն որ կ'փակէր Հաղորդութեան տապանակը: Ո՛րքան կիսաձեր կ'երեւար նաեւ վշտահար Մօր արձանը: Ոսկի քանուածքներով սեւ մետաքսէ չրջազգեստը, ճերմակ պաղիտէ վանական ծածկոյ լանջաոցով, և սիրտը ծակող եօթն ճառագայթաձեւ դաշոյններով վարդագոյն կճակիերով չաղախէ փոքրիկ ձեռքերը, որք ժանեակներով յօրինուած թաչկիկակ մը կ'ամրէին,—այս ամէնը, ինչպէս նաեւ Բրիստոսի փայտէ և կճակիերով չաղախէ փշագեակ պսակերը, քնական մեծութեամբ, ողորմելի կ'երեւէին, ինչպէս նոյն ինքն մինոլորտը: Ի զուր խորանին առջեւ, քանդակազարդ փայտէ երկու աղօթարաններ ծոբշոգայի Մարքիզ Բալալքանդիներու ծոմմանդոյն կ'կրէին: Ի զուր թաւչեայ երկու բարձեր դրուած էին այն աղօթարաններուն վրայ: Մատուռը գոյնեալ կ'պահէր իր պաղ ու ողորմելի երեւոյթը, իր ժպտունքները, իր փայլատ ու ժանգոտ մետաղները, իր որդնակեր տախտակներուն հազար ծակերը

(*).—Արծաթեայ ձատեր և ճիւղեր ոլորումով խորանները կ'զարդարին Իտալիայ հարուստներու:

մէջ էր այն արձանիներէն որոց Մինչեւ Դարու բարեպաշտութիւնը ծնրադրել կուտար չրիմիներուն վրայ, յատկութեան աղօթքի մէջ: Կարծես չէր ղար ժամերուն անցնելուն իր գլուխն վերբերէն և պաղին թեթեւ չունչը, զոր աշնան գիշերը կ'զգէր մատուռին մէջ: Եւ որովհետեւ մատներուն մէջէն կ'գիտէր Աստուածամօր վշտահար դէմքը, կարծես կ'չարունակէր խոկալ, աղօթել, իրը թէ ինչէ կրնար խլել վինք անմխանան աղօթքէ մը: Սակայն աղջիկը կ'չրջապատէր սեւնին առջեւ գրուած Բրբիտուի պատկերը, փաչերով պատկուած, և դէմքը, ձեռքերը, կուրծքը, կողերն արիւնոտ: Աստուծոյ կ'պարուէր նաեւ նուրբ ու փափուկ կիսաստուերը Տօնիմա Պիանքա Մարիայի, որ աղօթարանին վրայ հանած էր: Տօնիմա Պիանքա պատառատուն հաորը փակած էր հանդարտօրէն և բարձին վրայ գրած: Գլուխը ծռած էր ձեռքերուն վրայ և վշտաբեկ Աստուածամօր առջեւ, վառած կանթեղին տարտամ լոյսը նուրբ մանուածքն ճերմակութիւնին և պարանոցին վրայ ամիսփոսած ու սեղմուած առատ թուխ մազերուն սեւութիւնը միայն կ'լուսաւորէր: Աղջիկը բաւական ժամանակ այսպէս մնաց անշարժ, այնպէս որ ճերմակներ հագած այս դիմաստուերը փոքրիկ մատուռին ստուերին մէջ կարծես չադիր, այն մտախոհ երեւոյթով որ իրեն յատուկ էր: Բայց աստիճան մեծցած էր իր չուրջը, նախ մանիլային փոխուկ գոյն մը և յետոյ թուխ գոյն հագած, պարուրելով փոքրիկ խորանն և Ս. Կուսին պատկերը, արմունկները իր գլխուն վերեւէն և պաղին թեթեւ չունչը, զոր աշնան գիշերը կ'զգէր մատուռին մէջ: Եւ որովհետեւ մատներուն մէջէն կ'գիտէր Աստուածամօր վշտահար դէմքը, կարծես կ'չարունակէր խոկալ, աղօթել, իրը թէ ինչէ կրնար խլել վինք անմխանան աղօթքէ մը: Սակայն աղջիկը կ'չրջապատէր սեւնին առջեւ գրուած Բրբիտուի պատկերը, փաչերով պատկուած, և դէմքը, ձեռքերը, կուրծքը, կողերն արիւնոտ: Աստուծոյ կ'պարուէր նաեւ նուրբ ու փափուկ կիսաստուերը Տօնիմա Պիանքա Մարիայի, որ աղօթարանին վրայ հանած էր: Տօնիմա Պիանքա պատառատուն հաորը փակած էր հանդարտօրէն և բարձին վրայ գրած: Գլուխը ծռած էր ձեռքերուն վրայ և վշտաբեկ Աստուածամօր առջեւ, վառած կանթեղին տարտամ լոյսը նուրբ մանուածքն ճերմակութիւնին և պարանոցին վրայ ամիսփոսած ու սեղմուած առատ թուխ մազերուն սեւութիւնը միայն կ'լուսաւորէր: Աղջիկը բաւական ժամանակ այսպէս մնաց անշարժ, այնպէս որ ճերմակներ հագած այս դիմաստուերը փոքրիկ մատուռին ստուերին մէջ կարծես

և իր բարձերուն թաւիչին առջեւը ցուցադրելով լոյսին առջեւ: Աստուածամօր և Բրիստոսի պատկերներուն առջեւ գիշեր ցերեկ վառող երկու կանթեղներուն բացերն իսկ կ'ծածկուէին լոյսին առջեւ, երբ կու գիզուղուկ լեզուակներու պէս:

Բայց գիշերը— և այն գիշեր միայն մէկ կանթեղ կ'վառէր Ս. Կուսին առջեւ—ողորմելիութիւնը կ'անհետանար և յարաձուլ սառներնիներ կ'լեզնէին մատուռը: Փայտին գոյնը, մետաղներուն իսկ, անհետ եղած էին խաւարին մէջ ընկղմած, առանց վայրան կէս մը ճաճանչելու: Բայց կանթեղին բոլոր գոլորշումէն վշտահար Մօր եղերերգական դէմքը արտայայտութիւն մը կ'գտնար: Եւ մինչ պատրաստայրը, անտեսանելի չունչէ մը խռոված, իր լեզուակն աջէն ձախ կ'խոնարհէր, Յիսուսի երեսը, ձեռքերն ու կողը կարծես տուգիս արիւնեցան: Իր խոկումներուն մէջ թաղուած, Պիանքա Մարիա, որ վարժուած էր այս մատուռին, ո՛չ պաղը կ'զգար ոչ մթնոլորտը: Ուշգին ազմուկ մը, զոր կարծեց լսել ատեն մէջ, ինքզինքին բերաւ Պիանքա Մարիան: Նշմարեց որ Բրիստոսի առջեւ կախուած կանթեղը մարած էր: Պաղի ու արեւարբքի ատուռն ի ցնծից ղինք, և իրեն անանի եկաւ թէ Ս. Կոյսը կ'արտասուէր իր արիւնռվից Որդուն նահատակութիւնը: Պիանքա Մարիա մատուռէն դուրս եկաւ դողդոջուն քայլերով, ատամնաշարութեան դիրքը մնասին տանելով և խաչակնքելով փութաձեռն, իբր թէ չար ատկամէ մը հալածական: Նոյն խանութին մէջ, ծերունի ապատուր մը, Բալալքանդի ատն յատուկ ճերմակ երիզներով մազի կապոյտ դգեստներն հագած, հին լրագիր մը կ'կարդար պղնձէ եռաղուզ ու վաղընջուց այն կանթեղներէն միոյն լոյսով, որ տակաւին կ'գտնուի Իտալիոյ գաւառներուն կամ չոյժ տղմուտ պետական տուներու մէջ: Երբ լսեց Պիանքա Մարիայի քայլերուն թեթեւ աղմուկը, սպասաւորին տուք եկաւ և անոր աչքերուն մէջ նայեցաւ.—Ձօվանինի՛, բաւ իր չինի ու ներքաշեալ ձայնով, մատուռին մէջ, Բրիստոսի փայտակ պատկերին առջ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՒԱՆԱՏՈՒՆ

Ի ՍԱՆՖՐԱՆՍԻՍԿՈ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՒԱՆԱՏՈՒՆ

Ի ՍԱՆՖՐԱՆՍԻՍԿՈ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՒԱՆԱՏՈՒՆ

ԱՆԴԱՄ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱՆ ԴԱՒԱՆԱՏՈՒՆ

ԱՆԴԱՄ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ընդհանուր ժողովի հրաւէր

Կանոնադրութեան 30-րդ յօդուածի համաձայն Հայկական Վաճառական Ընկերութեան Ընդհանուր Ժողովի հրաւիրուած է Ընկերութեան Վարչութեան կողմէ Ուրբաթ, 21 Մայիս 1904 ի ժամը 5 երեկոյեան, Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ, հետեւեալ օրակարգով.

1. Վարչութեան տարեկան զեկուցումը 1903 տարուան գործունէութեան մասին.
2. Ընկերութեան 1903 տարուան հաշիւներուն քննութիւնը եւ հաստատութիւնը.
3. Վարչութեան եւ Ստուգիչ Յանձնաժողովի ընտրութիւնը.
4. Ընկերութեան կանոնադրութեան փոփոխութիւնները.
5. Ընկերութեան ապագայ գործունէութեան մասին.

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունին միայն այն Բաժնետէրերը, որոնք իրենց բաժնետոմսերը Ընկերութեան Գրասենեակին մէջ կը ներկայացնեն Ժողովէն առնուազն 10 օր առաջ:

Ընդհանուր Ժողովի մասնակցելու իրաւունք ունեցող Բաժնետէրերը կրնան իրենց տեղը տալ ուրիշ Բաժնետէրերու, որոնք իրենց կողմէ պատշաճաւոր կերպով լիազօրուած պիտի ըլլան:

Վարչութեան կողմէ
Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ, Քարտուղար

ՀԱՅԿԱՆ ԳԱՒԱՌԱՅԻ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԻՊԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՏՈՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՄԱԳՐԱՑ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ՈՒՌՀԱՅԵՑՒՈՅ

Ի ՍԿԶԲԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏՄԱԳՐԻՉ ՀԱՅՈՑ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ

ՎԱՂՆԱՍԱՐ

1869

Տպագրեալ ի Տպարանի Մխիթարեանց ի Վենետիկ

Ի ՏԱՐԻՆ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ ՌՃԿԹ.

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ի ՄԻՋի ամենայն ազգաց, որ ի ներքոյ երկնից են, ազգ Հայոց ունի զանազան պատմութիւնս, որ ի տարբեր ժամանակս գրեալ են ի տարբեր լեզուս, եւ ի տարբեր տեղիս, ի Հայս, ի Յունս, ի Լատինս, ի Պարսս, եւ ի Վրացս. եւ ոչ միայն ի տարբեր տեղիս, այլ եւ ի տարբեր ժամանակս. զի ոչ միայն ի հնումն, այլ եւ ի նորումս ունի պատմագիրս, որ գրեալ են զպատմութիւնս ազգին Հայոց. եւ

ՓՈՍՏԻՆ ԲՐՈՆՅԱԿԱՆ

Ա. ՍԱՍՆԱ — ՆԵՐ ՔԱՂԱՏԻ ՄԱՅՈՒՄ

ՄԹ.

Մասսաչուսեթսի Ֆասթոնբերիի ֆուտբոլային ակումբի ներկայացուցիչները Ամերիկայի մեջ ոտքի հանած մեծ աղմուկը, որ ամբողջ մամուլը զբաղեցրեց շաբաթներով, ամենևին չի նշանակում, թե Ամերիկան ֆուտբոլի հայրենիքն է։ Ընդհակառակը, ֆուտբոլը Ամերիկա է եկել Անգլիայից, ուր նա ծագել է դեռ հին ժամանակներում։ Ամերիկացիները միայն կատարելագործել են ֆուտբոլի խաղը, ինչպես որ կատարելագործել են բեյսբոլի խաղը, որ նույնպես Անգլիայից է եկել։

Ֆուտբոլի խաղը Անգլիայում ծագել է միջնադարում, երբ ասպետները, զրահներ հագած, ձիերով մրցում էին իրար հետ նիզակներով։ Ֆուտբոլի խաղը ծագել է այն ժամանակ, երբ ասպետները, ձիերից իջնելով, սկսել են նիզակներով մրցել ոտք